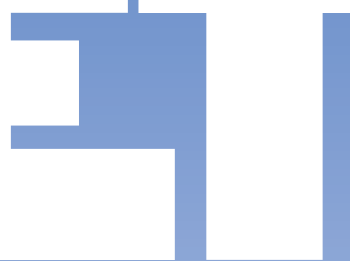

TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS

XIII. ÉVFOLYAM 3. szám
2022. június

HÍRLAP

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS
INGYENES KIADVÁNYA. MEGJELNIK BÁTASZÉK, BÁTAAPÁTI, CÍKÓ,
FEKED, MÓRÁGY, MŐCSÉNY, ÓFALU, VÉMÉND TELEPÜLÉSEKEN

A radioaktív hulladék-tárolót környezete is bizalommal övezi

VÉMÉND-TETT TELEPÜLÉSEK A XXI. TETT-re Kész Napnak a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) egyik tagtelepülése, Véménd adott otthont június 10-én. Az esemény gerincét képező sajtótájékoztató és tudományos tanácskozás mellett a személyes párbeszéd kibontakozására is kiváló alkalmat biztosít a hagyományos rendezvény.

A község házában tartott sajtótájékoztatót Szalonna Zoltán, Véménd polgármestere méltatta azt a köteleket, amely a térséget és a radioaktív hulladék-tárolót összeköti.

– Olyan feladat megoldására vállalkoztak a térség települései, amely egész Magyarország érdekeit szolgálja – hangsúlyozta. – Nem feledkezhetünk meg azokról az előnyökről sem, amelyeket a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból befolyó támogatásnak köszönhetően élvezhet a régió, így Véménd lakosai is. Dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatója az elmúlt évekre visszatekintve kiemelte: a társaságnál magától értetődő magatartás, hogy a biztonságot helyezik előtérbe a radioaktív hulladék-kezeléssel kapcsolatos feladatok ellátásakor. A Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolót (NRHT) érintő témák közül az RHK Kft. telephelyei közötti hulladékátzállítási tervekről beszélt az ügyvezető igazgató:

– Még 2002-ben egy biztonságnövelő programot indítottunk a Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban (RHFT), amelynek célja a biztonság fenntartásához és fokozásához szükséges műszaki-technológiai feltételek kialakítása, a 70-es 80-as években elhelyezett hulladékok kitermelése, átválogatása, újra csomagolása – mondta. – A visszatermelt hulladékok számára az RHFT átmeneti tárolórészében kell a kapacitást biztosítanunk. Mivel ez a tárolórész jelenleg megtelt, ezért az RHFT telephelyéről a hulladékcsomagok egy részét az NRHT hulladékátvételi követelményeinek való megfeleltetése után átszállítjuk a bátaapáti tárolóba. Az ezen tevékeny-

Bátaapáti, Bátaszék, Cíkó, Feked, Ófalu, Mórág, Mócsény és Véménd települések küldöttjei – köztük polgármesterei, önkormányzati képviselői – a konferenciának helyszínt adó sportszarnokban
Fotók: Makovics Kornél

séghez kapcsolódó üzemeltetési engedély módosítási kérelmet 2020-ban nyújtotta be a társaság az Országos Atomenergia Hivatalhoz. Ehhez kapcsolódóan tavaly kiegészítést kérvényezett. A dokumentumban felszín alatti, ellenőrzött zónában kialakított be- és kilépési pont nyitását kezdeményezte. Az üzemeltetési engedélyt – több hiánypótlást követően – idén március 18-i dátummal adta ki a hatóság. Szintén több éves munka zárult le 2021 decemberében: elvégezte az RHK Kft. az NRHT Időszakos Biztonsági Felülvizsgálatát.

Évről évre a Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolót érintő témák köré felfűzött szakmai előadások biztosítják a tudományos tanácskozás magját. Ez a fórum a sportszarnokban zajlott le. Berta József, az RHK Kft. beruházási főmérnöke a bátaapáti radioaktív hulladék-tároló térkiképzésének bányászati módszereit mutatta be előadásában. Bár a mai napig sokan úgy hivatkoznak a föld alatti vágatokra, mint bányára, Bátaapátiban nem bányát építenek, művelnek, hanem felszín alatti bányászati módszerekkel tereket képeznek ki a radioaktív hulladékok elhelyezésére.

Honti Gabriella, a társaság kommunikációs osztályvezetője a tavaly a TETT térségében lefolytatott közvélemény-kutatás eredményeiről számolt be. A Kutatópont Kft. gondozásában elkészült tanulmányhoz ezer fő személyes megkérdezésével gyűjtötték az adatokat, húsz perces interjúkkal. Az elemzésekből magasan kitűnik a tároló ismertsége, amely 88 százalékos a tevékenységgel érintett lakosság körében. Az osztályvezető mégis azt a mutatót emelte ki, mely szerint a megkérdezettek több mint háromnegyede elfogadja a telephely működését.

Honti Gabriella, dr. Kereki Ferenc, Krachun Szilárd és Szalonna Zoltán a község házában tartott sajtótájékoztatót

Folytatás a 2. oldalon.

Folytatás az 1. oldalról.

– Ez még fontosabb adat, hiszen azt jelenti, hogy nemcsak beletörődnek a lakosok az NRHT jelenlétébe, hanem harmonikusan együtt is tudnak vele élni, töretlen a bizalom – húzta alá.

Arra is rámutatott, hogy a válaszadók mindössze hét százaléka nem tartja biztonságosnak a létesítmény működését. Mint fogalmazott, természetesen ez az érték sem elhanyagolható, mégis, nemzetközi szinten irigylésre méltó lehet a számadat.

A térség Lakossági Ellenőrző Csoportjának munkájáról Bagdy László szakmai vezető adott számot. Az aktualitásokat tekintve azt a június 3-ai tájékoztatót és továbbképzést emelte ki, amelyet dr. Radó Krisztiántól, az NRHT telephelyvezetőjétől kaptak a csoport tagjai.

– Természetesen a képzés során megkerülhetetlen volt az új hulladékélethelyezési koncepció bevezetésének témaköre, hiszen ez az a tárgykör, amely a lakosság érdeklődésének középpontjában áll – hangsúlyozta a szakmai vezető.

A tanácskozást Krachun Szilárd beszámolója zárta. Bátaapáti polgármestere, egyúttal a TETT elnöke mindenekelőtt arra kérte a jelenlévőket, hogy egy perces főhajtással emlékezzenek meg Krachun Elemérről, Mócsény közelmúltban elhunyt polgármesteréről, aki aktív szereplője volt a társulásnak. A TETT tevékenységét értékelve Krachun Szilárd arról tájékoztatta a közönséget, hogy a tagtelepülések lezárták a tavalyi évre vonatkozó elszámolásukat és megkötötték új támogatási alszerződéseiket. Mint mindig, most is a

Kovács Pál államtitkár (balra) is részt vett a tanácskozáson

A cikói Hartmann Gergő 3. lett a plakátversenyen

tájékoztatót jelölte meg kiemelt feladatként, amelyhez elengedhetetlen, hogy folyamatos legyen az információáramlás az RHK Kft. és a tagtelepülések polgármesterei között.

– A több platformon folyó kommunikáció megteremti a párbeszéd lehetőségét a társaság és társulásunk között. Nem az a feladatunk, hogy mindenben egyetértsünk, de az kötelességünk, hogy egy olyan közös irányt határozzunk meg, amely előre viszi a térséget – összegezte gondolatait az elnök.

A TETT-re Kész Nap részeként az előadások után átadták a hagyományos Gránit-díjat. Ezt az elismerést Faragó László, az RHK Kft. volt üzemeltetési igazgatója, a TETT független ellenőrző bizottságának vezetője kapta meg.

Szintén díjat vehettek át a legeredményesebb alkotók az RHK Kft. és a TETT közös szervezésében megvalósuló plakátkészítő pályázat eredményhirdetését követően. Összesen százharmincnégy, a környezetvédelem fontosságát hangsúlyozó pályamunka érkezett a radioaktív hulladék-tároló térségéből, amelyből kilencet jutalmaztak meg. A felnőtteket megszólító rendezvényt párhuzamosan hagyományos játékos szellemi vetélkedőn bizonyíthatták tudásukat a társulási tagtelepülések kisdíkjai.

Gránit-díjat ért a segítő munka

Faragó László 1976-ban villamos üzemmérnök, majd 1995-ben mérnök üzemgazdász diplomát szerzett. 1979-től a paksi atomerőmű dolgozója, ahol kezdetben üzembe helyezéssel, majd előkészítéssel foglalkozott, végül a Beruházási Főosztály Beruházás Tervezési Osztályt vezette. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. alapító tagjaként gazdasági igazgató lett 1998-ban. Megszervezte és kialakította a társaság pénzügyi, gazdasági és informatikai folyamatait. Kidolgozta a közép és hosszú távú terv készítés szabályait és folyamatait. 2008. szeptemberétől pedig a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló telephely (Bátaapáti) igazgatója lett. Itt alapvető feladata volt a telephelyi személyzet felvétele, képzése, a telep működési rendjének, szabályzatainak kialakítása és paksi atomerőműből történő hulladékszállítás beindítása.

2011-től az RHK koordinációs és gazdasági igazgatója 2015-ben történt nyugdíjazásáig. 2019. május közepétől 2022. január végéig az RHK üzemeltetési igazgatójaként részt vett a paksi fémkonténeres hulladékcsomag és a püspökszilágyi hulladék átszállítás tervezésében és engedélyeztetésében.

Az RHK-ból történt kilépése óta a TETT független ellenőrző bizottságát vezeti. Éveken keresztül segítette és támogatta a TETT munkáját. Fontos volt számára, hogy a Bátaapáti NRHT telephely dolgozói elsősorban Bátaapáti és a TETT településeiről kerüljenek ki. Nagyban erősítette a bizalmat, hogy Bátaapátiban telepedett le, ezzel is erősítette mindenki a hitet, hogy a tárolót lehet biztonságosan üzemeltetni és az itt élő lakosságra semmilyen veszélyt nem jelent.

Faragó László a Gránit-díjjal

Pályázhatnak a kiválóan tanuló egyetemisták

BÁTASZÉK A nyári szünet előtti utolsó ülésüket tartották a bátaszéki honatyák június 22-én, szerdán délután.

Elsőként a köztemető fejlesztésével kapcsolatos rendeltetvényt tárgyalták meg. Nyakas Gábor, a temetőt működtető Pantheon Kft. ügyvezetője a lakossági észrevételekre reflektálva több területen is fejlesztést javasolt. Az előterjesztésben szerepel a temetői illemhelyek folyamatos nyitvatartása, érmes ajtózárral. A mozgáskorlátozott járművel történő kényelmesebb behajtásához az üzemeltető javaslatára az egyik kapu átalakítása lenne célszerű, telefonkapu felszerelésével. Valamint különösen a nyári időszakban jellemző, hogy a nyitvatartási idő után látogató marad bent a temetőben. Megoldásként a Garai utcai kis-kaput olyan zárral látnák el, ami belülről nyitható, de kívülről nem. Az önkormányzat támogatja a fejlesztést.

Dr. Kostyálné dr. Kovács Klára, a Szociális Bizottság elnökének elemzését követően, majd a képviselők vitája után döntés született a közétkeztetési díjakról. Az egész országban tapasztalható áremelkedés indokolja az emelést. Mivel Bátaszék önkormányzata mindig is szociálisan érzékeny testületként működött, ezért most is igyeke-

A képviselő testület közel harminc napirendi pontot tárgyalt meg

zett enyhíteni a gyermekeket nevelők terheire. Így az általános iskolában tanuló, egyébként más kedvezményben nem részesülő diákok étkezési díjának 25 százalékát az önkormányzat december 31-ig átvállalja. A kedvezményrel élni kívánóknak kérelmet kell majd benyújtaniuk, igazolandó, hogy a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 100 ezer forintot.

Jó hír a városban működő civil szervezetek számára, hogy az idei I. félévi támogatást követően a képviselő-testület a társulási elszámolásból keletkező forrás terhére – az eddigi előirányzat bővítésével – további két és félmillió forint, hamarosan megpályázható keretösszeget biztosít a II. félévben. A keretösszeg még kiegészült 250 ezer forinttal, a pénzt a római katolikus egyház

számára ítélte meg a testület, így is enyhítve a templomban az elmúlt hetekben keletkezett viharkárokat. A nemrégiben megtalált dolinai harang a Romkertbe kerül, ahol haranglábat kap. Szeptember második hétvégéjén, ünnepélyes keretek közt felavatják és megáldják.

A képviselő testület a tehetséges és kiváló tanulmányi eredménnyel rendelkező, magyar felsőoktatásban tanuló, bátaszéki fiatalok részére a tanulmányaik ideje alatt felmerülő költségeik enyhítése céljából alapított felsőoktatási tanulmányi ösztöndíj program I. félévének sikerét követően a 2022-2023. tanév I. félévére is kétmillió forint keretösszeget biztosít, melyre pályázatot kell majd benyújtani.

A testület jóváhagyta a 2023. évi Gördülő Fejlesztési Tervet is, ami a víziközmű-rendszer beruházási-felújítási-pótlási terve. Továbbra is jut forrás a természetbeni szociális juttatáshoz. Az önkormányzatnak lesz lehetősége beszereznie tűzifát, amit télen a rászoruló bátaszéki családok kaphatnak meg.

Az ülés zárásaként dr. Puskás Imre, a Fidesz frakció elnöke bejelentette, hogy Péter Géza képviselőtársa a nyári szünetet követően a Fidesz-KDNP frakcióba ül át.

Félen egészen jól kifőzte a mórágycsapat

MÓRÁGY A közvélekedés szerint egy polgármesternek illik, sőt kell is sok mindenhez értenie. Glöckner Henrik pár napja bizonyította, hogy ennek az igénynek magasan képes megfelelni. Ugyanis Mórágycsapat polgármestere egy versenyen olyan szakavatott módon hámozta és kockáztatta a vöröshagymát, hogy azzal kivívta úgy saját csapata, mint a tárgyalagos közönség elismerését.

Ez a nagy figyelemmel kísért művelet egyébként határainkon túl, Szlovákiában, a felvidéki testvértelepülésén, Fél (Tomášov) községben zajlott. Ide utazott a mórágycsapat harmincegy tagú küldöttsége, bizonyítandó a 7. Halas Nyár elnevezésű rendezvényen egyebek mellett azt is: a gránitjáról ismert község a halászlé főzésben is képes jogos hírnévre és elismerésre szert tenni.

A három napos fesztiválon természetesen egyéb, említésre érdemes, fontos tennivalónak is eleget tett a Tolna megyei csapat. – Csoportunk tagjainak egy része rendelkezik féli gyökerekkel, sőt, rokonsággal is – mondta el lapunknak a küldöttséget vezető Glöckner Henrik. – Ez azért van így, mert a háború utáni kényszer kitelepítéskor számos féli Mórágynon talált új otthonra. A pénteki, közös vacsorával egybekötött beszélgetésen Pomichal István, Fél polgármestere vendéglátói szívéllyességgel, régi barátként köszöntött bennünket. Szombaton zajlott le a nap egyik fő elemének számító program, azaz a halászlé főző verseny. Itt kap-

tam csapatomtól azt a felelősségteljes megbízatást, hogy kockázzam fel a saját ételünkbe szánt vöröshagymát.

Akkor hát, ne csigázzuk tovább az érdeklődést, áruljuk el, hogy a mórágycsapat amúgy kiemelkedő konyhaművészeti tudása hanyadik helyhez volt elegendő. Nos, az Egresi József és Göbl Zoltán főzőmesterek vezényelte csapat a nyolc induló együttesével megküzdve az ezüstérmert hozta haza.

– Mi alapvetően a bajai típusú halászlével készültünk, ezt azért jelzem, mert Félen és környékén másfajta ízlés járja – adott tájékoztatást Glöckner Henrik. – Ez nem azt jelenti, hogy arrafelé rosszabbak a halászlévek. Arrafelé is finomak, csak a bajai mórágycsapat képest más jellegűek. Amúgy meg elnevezése szerint ugyan verseny volt a főzés, de a lényeg a jó hangulat, a közösségi érzés volt.

Vasárnap a mórágycsapat meglátogatták a közeli Éberhárd (Malinovo) község nevezetességét, az Apponyai temetkezési helyét. A Szent György-kápolnában található sírbolt rejti magába a trianoni diktátum ellen íres beszédét elmondó Apponyi Albert hamvait is. Ugyancsak felkeresték egy '48-as honvédtiszt sírját is. Fél községbe visszaérve a küldöttség – a vendéglátókkal, így Pomichal István polgármesterrel, valamint a Csemadok, azaz a felvidéki magyarság legnagyobb taglétszámú kulturális szervezete képviselőivel együtt – megkoszorúzta azt

A mórágycsapat a féli templomnál. Az épület falán emléktábla közli a kitelepített magyarok neveit
Fotók: Berde Béla

Glöckner Henrik szakavatott hagyma hámozással járult hozzá a mórágycsapat második helyéhez

a kopjafát, mely a helységekből kitelepített magyar családok tisztelő emlékműve. A féli találkozónak Mórágynon lesz folytatása. Hiszen Glöckner Henrik már ott helyben, azaz a felvidéki községben tolmácsolta a vendéglátóknak az augusztus 6-i Gránit Fesztiválra szóló meghívást.

Játék és hiteles tájékoztatás tette erősebbé a kapcsolatot

BÁTAAPÁTI Családi elfoglaltságot kínált május 21-én, szombaton a Nyílt Nap és Gyermeknap Bátaapátiban. A Nemzeti Radioaktív-hulladéktároló (NRHT) előtti területet már délelőtt 9 órától birtokukba vették a legkisebbek, miután számukra ezen a helyszínen zajlottak a vonzó, díjmentes programok. A felnőttek, előzetes bejelentkezés után, kísérő társaságában aláereszkedhettek a 250 méteres mélységben kialakított, radioaktív hulladékot fogadó tárolókamrákba.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) és a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) közös rendezvénye immár harmadik volt a sorban. A hozzá fűzött reményeket – adott értékelést Honti Gabriella – maradéktalanul beváltotta.

– Célunk már kezdetben az volt, hogy családok látogassanak el hozzánk – folytatta az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetője. – Így valamennyi korosztály megtalálhatta a számára kedvező időtöltést.

Összességében mintegy kétszáz gyermek fogadta nagy érdeklődéssel és örömmel a Vitéz László bábjáték automatát, próbálta ki a pedálos gokartot, ugrándozott a légváron, vállalta az arcfestést, bizonyította kreativitását agyagozással a fazekasműhelyben és tapsolt a fő attrakciónak számító, Buborék Együttes adta koncerten.

Mindeközben – a várt érdeklődést túlszárnyalva – közel száz felnőtt döntött úgy, hogy megtekinti a telephely felszíni látogatótérmet, majd a tárnákat is.

– Döntő többségében nem helybeliek élnek ilyenkor a megtekintés lehetőségével – adott tájékoztatást Krachun Szilárd, Bátaapáti polgármestere, egyúttal a TETT elnöke. – Számunkra különösen fontos, hogy közelebbi és távolabbi települések lakói is megismerkedjenek a telephellyel és a tárolóval. Azt szoktam mondani, hogy aki ott felfedező utat tesz, az pontos ismeretekkel felvértezve lesz a biztonságot hirdető „professzorunk”.

Krachun Szilárd hangsúlyozta: az RHK Kft. és a TETT érdekei közösek, még akkor is, ha személy szerint a támogatások felhasználásának módját más szerkezetben látná hasz-

Honti Gabriella és Krachun Szilárd.
Közös érdekek mentén

A szabadtéri sátorban kézműves foglalkozások adtak teret a kreativitásnak

nosabbnak. A hulladéktároló léte egyébként nemcsak hozadékában – az imént említett támogatás, avagy munkaalkalmak okán –, hanem önmagában is fontos az ország, a régió, de Bátaapáti számára is.

– Ha nem itt lenne, községünk szegényebb lenne ilyen és ehhez hasonló, önmagukon túlmutató rendezvényekkel – utalt a polgármester arra, hogy a Nyílt Nap és Gyermeknap mellett például a TETT-re Kész Nap nagy múltú konferencia sorozatának is gyakorta hely ad a település. – Mi, itt Bátaapátiban szó szerint nyitottak vagyunk az érdeklődésre, melyre lehetőséget biztosítunk, kísérő programokkal és díjmentesen. Ismét hadd éljek egy hasonlattal: ez olyan, mint egy ingyenes vacsora. A meghívót mi kézbesítjük – most is kézbesítettük –, bárki odaülhet az asztalhoz, mindenkit szívesen látunk.

Szemtől szembe

– Az emberekben, érthető módon, sok kérdés felmerül a hulladéktárolóval kapcsolatban – mondta Honti Gabriella. – Többen is érdeklődnek például az iránt, hogy ide, Bátaapátiba mikor kerülnek kiégett fűtőelemek. Egy ilyen rendezvényen szakmailag alótámasztva, hitelesen, és ami nem lebecsülendő, szemtől szembe adhatunk tájékoztatást arról, hogy a bátaapáti tárolóba nem ezen típusú hulladékok kerülnek és nem is kerülhetnek. Tehát a Nyílt Nap és Gyermeknap a maga eszközeivel – anélkül, hogy túlbecsülném a hatását – hozzájárul az ismeretterjesztéshez, a képzéshez, az edukációhoz. Ehhez nem szükséges mást tenni, mint élni a felkínált lehetőséggel.

A gokártozás a kisebbek és nagyobbak körében egyaránt sikert aratott

Kard és puska

Sok játékot kipróbált a rendezvényen a hatéves Farkas Tamás. A bátaapáti óvoda nagycsoportosa – édesanyja beleegyezésével – szabályszerű villáminterjút adott lapunknak az RHK Kft. sátrában.

– Nagyon tetszett a gokártozás, az ugrálóvárzás, de a bábszínház is jó volt – sorolta az élményt jelentő elfoglaltságokat, majd rövid gondolkodás után hozzátette: – A lufihajtogatás is! Én egy puskát és egy kardot hajtogattam. A gokártoknál mindegyik kicsi autó gyorsan ment, de a nagyok nem. Én a kicsiben ültem.

Tamás idén nyáron elköszön az óvodától és szeptembertől iskolába megy. – Jó lesz – tűnődött egy pillanatig –, mert ott megtanulok írni és olvasni.

Teller Ede vetélkedő 2022

PAKS Az Atomenergetikai Múzeum (AEM) idén már 7. alkalommal rendezte meg hagyományos, májusi fizikaversenyét, a Teller Ede vetélkedőt. Összességében ez az 5. helyszíne, a TEIT-iskolák 7. és 8. évfolyamos általános iskolás diákjai számára meghirdetett vetélkedőnek, hiszen az elmúlt két évben a pandémia miatt az online térben országos, egyéni formában valósult meg a kedvelt tavaszi, múzeumos program. Hat csapat jelentkezett az április 27-ei határidőig, mégpedig azzal, hogy elkészítették a vetélkedő első feladatát. Videófelvételen kellett dokumentálniuk a szabadesést különböző módokon, és mérésekkel, számolásokkal is alá kellett támasztaniuk a látottakat. A második feladat prezentációja és a harmadik, számolási feladat már a múzeum épületében, a helyszíni versenyen zajlott, amelynek levezetéseként izgalmas „kincskereső” játék megoldása hívta kalandba az ifjú fizikusokat. Az online űrlap kitöltéséhez az AEM épületében épp úgy kalandozni kellett, mint az online térben, a múzeum YouTube-csatornája is kellett ugyanis a feladatok megoldásához. Az eredményhirdetésre délután került sor, a helyezések a következőképpen alakultak. Első helyen a Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola diákjai végeztek, Szentesi Lili, Balogh Péter Máté és Kozma Patrik. Második helyen a géderlaki Szent László Katolikus Általános Iskola képviselőiben Varga Zoltán, Molnár Luca és Posztobányi Attila állhatott a dobogóra. Harmadik lett a paksi Balogh Antal Katolikus Általános Iskola három diákja, Csapó-Kun Réka, Rosta Gergő és Terebesi Joel. A negyedik helyen a

A vetélkedőn jelen volt dr. Härtlein Károly, dr. Kovács Antal, Mátrai Zsolt és Krizsán Árpád

sokáig harmadik helyért holtversenyben álló Paksi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolából Kovács Botond, Fritz Léna és Németh Dorina végeztek. Ötödik lett a Kalocsai Eperföldi Általános Iskola képviselőiben Greksa Domonkos, Horváth Sóra és Svecz Olga, míg hatodik helyen a szintén kalocsai Nagyszonyunk Katolikus Általános Iskola diákjai végeztek, Fekete Nándor, Zoltán Gábor és Vatai Zoltán. A helyszíniével párhuzamosan online Teller Ede vetélkedő is zajlott idén, amelynek döntője május 13-án volt. Közel 30 jelentkezővel nagy népszerűségnek örvend az országos, egyéni megmérettetés is, sok lelkes diák várta már, hogy részese lehessen a természettudományos kalandnak, így nem is volt kérdés, hogy idén a helyszíni csapatverseny mellett ezt a kétéves múltira visszatekintő formációt is megrendezi a múzeum. Az online verseny dobogószói: I. Varga Dávid Zsolt (Érd), II. Szöllösi Dániel (Cikó) és III. Parkó Dénes (Paks) lettek.

Gyermeknapj játékok, finomságokkal

MÖCSÉNY Légvár, habparti, arcfestés, csillámtetkő és kézműves foglalkozás várta a legkisebbeket június 25-én, szombaton Mőcsényben. A település Gyermeknapján mintegy negyven nebuló vett részt – mondta el lapunknak Salgó Ivett alpolgármester. A helyi önkormányzat, valamint a Mőcsényi Nők Egyesülete támogatásának köszönhetően az összes program díjmentes volt. Emellett ingyenes üdítő szendvics, virsli, édesség állt az éhes és szomjas gyerkőcök rendelkezésére, akik ráadásul két gombóc fagyit is kaptak. Mindezek után bizonyára nem is meglepő a gyerekek véleménye: valamennyien remekül érezték magukat a játékokat és finomságokat egyaránt kínáló rendezvényen.

Az egyik legnépszerűbb játéknak a légvár számított

A habparti kellemes volt a nagy melegben

Átadták a Héliosz-díjat

Fichtinger Gyula (jobb oldalon) dr. Elter József vezérigazgató-helyettesét vette át a kítüntetést

PAKS Fichtinger Gyula, az Országos Atomenergia Hivatal korábbi főigazgatója kapta az idei évben a Héliosz-díjat. A díj, amelyet a Paksi Atomerőmű alapított, az erőmű biztonságos üzemeltethetősége, a kitűzött stratégiai célok megvalósítása, a társadalmi kapcsolatok fejlesztése érdekében kifejtett tevékenység elismerése. Fichtinger Gyula

egyetemi tanulmányai elvégzését követően már részt vett a Paksi Atomerőmű 1-4. blokkjainak üzembehelyezési munkálataiban és a blokkok Biztonsági Jelentéseinek egyeztetésében, majd véglegesítésében. Nukleáris biztonsági felügyelőként részt vett, majd irányította a hatósági munkát az ún. AGNES-projektben és az alapján a Paksi Atomerőmű biztonságnövelő intézkedéseinek kidolgozásában és megvalósításában. Közreműködésével és irányításával számtalan felügyeleti ellenőrzés és engedélyezési eljárás zajlott a hatóságnál. Ezekből külön kiemelendő nagy munkák voltak többek között a Paksi Atomerőmű 1-4. blokkjai üzemeltetési engedélyeinek kiadása, a Végleges Biztonsági Jelentés – nemzetközi követelményeket kielégítő változatának hatósági értékelése, jóváhagyása, az üzemidő-hosszabbítás engedélyezése, valamint a több alkalommal korszerűsített fűtőelemek, az üzem közbeni karbantartás és az ún. C15-kampányok bevezetésének engedélyezése.

Mittler István: Paks és a beruházás elválaszthatatlanok egymástól

PAKS A Város napján a Paks II. Zrt. munkatársaival nemcsak a cég információs sátrában találkozhattak, hanem ott voltak a fellépők és az alkotók között is.

A kapcsolódásé volt a főszerep a Város napján, a Paks II. Zrt. információs sátránál, az Atom téren. A május 21-i rendezvényen fiatalok és idősek egyaránt megtalálhatták a számításukat az új paksi blokkokat ismerető helyszínen. A kisebbeket logikai játékok, kirakók és színezők várták, míg a nagyobbak kvízkérdésekre válaszolva tehették próbára tudásukat és információt kaphattak a projekttel kapcsolatos témákban is. Az időjárás kedvezett az immár öt éves múltra visszatekintő rendezvénynek, így egész nap nagy volt a forgalom a Paks II. sátránál, amelynek egyedi, hatszögletű formája a nukleáris fűtőelemeket idézi, sátorlapjain pedig számos hasznos információ böngészhető.

– Minden évben részt veszünk a Város napján, hiszen Paks és a beruházás elválaszthatatlanok egymástól – mondta el Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója, hozzátéve: a Paks II. projekt kezdetektől fogva szervesen beépült a város szövetébe. Mittler Istvántól azt is megtudtuk, hogy a hagyományos halászléfőző versenyre ezúttal Cziczser János üzemeltetési igazgató irányításával készült a halászlé, amelyet ugyan a zsűri nem díjazott, a közönség viszont igen: rekordgyorsasággal kiürült a bogrács.

A kommunikációs igazgató hozzátette: nemcsak az információs sátrornál lehetett találkozni a cég munkavállalóival. – Munkatársaim „civilként” ott zenéltek és táncoltak fellépőként a színpadon, részt vettek alkotóként filmpremieren, fotókiállításon és dolgoztak egyesületi tagokként a civil szervezetek sátraiban is. Ebből is látszik, milyen sokszínű, tehetséges társaság vesz körül minket – fogalmazott.

A kommunikációs igazgató arról is beszámolt,

hogy a koronavírus-járvány csillapodásával idén már egyre több rendezvényen lehet ott a Paks II. Zrt. hexagon alakú információs sátra, amely idén a bölcskei majálison nyitotta a szezon, majd pedig június 4-én, a kalocsai repülőtéren rendezett motoros találkozón jelent meg.

Alig egy héttel a Város napja után, május 27-én családi napot is tartott a Paks II. Zrt., ahová a társaság munkavállalói mellett a partnerecégek alkalmazottjait is várták. Mintegy 1400-an kapcsolódtak ki a tartalmas programok segítségével péntek délutántól éjszakáig az ürge-mezei strandon, ahol az esti Hooligans-koncertre a nagyközönség számára is megnyíltak a kapuk.

Nyugtázták a biztonságos működést

BÁTAAPÁTI- KISMÁNYOK A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. bemutató termét és a tárolót kereste fel nemrég a Kismányoki Nyugdíjas Klub. A Pap Gézáne elnök vezette tizenhét tagú csapat délelőtt érkezett a helyszínre, azaz Bataapátiba. A vendégeket hivatalában fogadta Krachun Szilárd, a község polgármestere. A település vezetője részletes és szakszerű tájékoztatást adott a hulladéktároló kialakításáról, ezzel összefüggésben a község életéről, mindennapjairól. Ezt követően a klub tagjai az RHK Kft. bemutató termében megismerkedtek a cég tevékenységével,

majd megtekintették magát a hulladéktárolót. Mindkét helyszínen Herger Andrea kommunikációs munkatárs közreműködött, kalauzolta a csoportot.

A helyi Naspolya Panzióban elfogyasztott közös ebéd után a kismányoki küldöttség megtekintette a bataapáti evangélikus templomot, valamint a tájházat. A kirándulás végén a nyugdíjasok értékelése szerint nemcsak szép, de nagyon hasznos napot tölthettek Bataapátiban. A látottak alapján egyöntetűen kijelentették: ismételten megbizonyosodtak a tároló tökéletesen biztonságos mivoltáról.

A Kismányoki Nyugdíjas Klub tagjai a bataapáti tájház udvarán
Fotó: Beküldött fotó

Töltött káposzta került a falunapi asztalra

ÓFALU A település Falunapja voltaképpen három napot fogott át. Ugyanis június 10-én, pénteken kezdődött és június 12-én, vasárnap zárult.

A pénteki nyitó napon, azaz a Rockpénteken az esti órákban az ABS zenekar szórakoztatta közönséget.

Szombaton délután négy óraker a település Páduai Szent Antal Plébániatemplomában Pekker Mátyás mecseknádasdi plébános celebrált szentmisét. Ezt követően Bechli Erzsébet polgármester és Jäger Andrea, a helyi német önkormányzat elnöke koszorút helyezett el a templom falán található, a két világháborúban elesett ófalusiak neveit tartalmazó emléktáblánál.

Délután öt óraker, a hivatalos megnyitón a település közösségi színterén Bechli Erzsébet németül, majd Jäger Andrea magyarul és németül köszöntötte a vendégeket. A közönség nagy tetszéssel fogadta Ófalu óvodásainak, illetve iskolásainak fellépését. A gyerekek dalokat, táncokat és hangszeres

A jó hangulat egyik biztos jele az, ha vonatozik a közönség

zenét adtak elő. Millich Szepi és csapata nemzetiségi muzsikája, valamint a mecseknádasdi Junge Spatzen fiataljainak zenés bemutatkozása után este hét órától vacsoraként töltött káposztát fogyaszthattak a helybeliek, méghozzá díjmenetesen, hiszen a házakhoz eljuttatott meghívó borítékja egy-egy étel- és ital ingyenjegyet is tartalmazott. Az estét Unterrock bál, illetve a Jugglers of the Village tűzszonglőr bemutatója zárta.

Braj-Becker Hédi, Müller Leon és Braj-Becker Léna hangszeres zenével mutatkozott be

Vasárnap délelőtt a jellegzetes helyi étel, a sóskifli kapott főszerepet. Ezt a pékárut – erősítő a közösséget – sok asszony együtt sütötte az óvoda konyháján. A finomságot ezután a helybelieknek a rendezvényásator asztalaira kihelyezve kínálták. De akadtak, akik otthonról hozták el a saját portájukon készített sóskifliket a délutáni programra. Ezen a napon felépett a Mecseknádasdi Tűzoltózenekar, valamint Millich Szepi és csapata.

A XI. Stifolder Fesztivál különleges ízeket kínált

FEKED Az emberek éhesek a jóra. Különösen akkor, ha finom falatok várják őket, mint történt az június 11-én, szombaton az immár XI. Stifolder Fesztivál alkalmával.

Mindenkinek ízlett és ezért szépen fogyott a stifolder – Fotó: Laufer László

Feked híressé vált, népszerű rendezvénye két év kihagyás után fogadta ismét a látogatókat, akik nemcsak helyből, avagy a környékről, illetve Baranyából érkeztek. Tillmann Péter polgármester elmondta, hogy mások mellett Tolna, Bács-Kiskun és Győr-Moson-Sopron megyék is képviseltették magukat érdeklődőkkel. Bár ezen a napon a közösségben minden a stifolder, ezen jellegzetes német szalámi köré szerveződött, azért a rendezőség – Feked Község Önkormányzata, a Fekedi Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Fekedi Szülőföldünk Baráti Kör – gondolt más műfajok fogyasztóira is. Ennek megfelelően többek között néptáncsoport, fúvószenekar és vegyeskar is szórakoztatta

a közönséget. Nagy érdeklődés kísérte a Véméndi Tamburazenekar fellépését, de ugyanígy szép sikert aratott a Mashi's dél-amerikai indián zene, illetve a Pyrgos Görög Zenekar és Néptánc Együttes. S talán nem is kell különösebben hangsúlyozni, hogy a szorgosan kóstolgotató közönségnek köszönhetően szépen fogyott a külön erre a célra felállított sátor hosszú asztaláról a megannyi szalámi szelet.

A fesztiválon a stifolderek versenyére saját készítésű, legalább 70 dekagramm súlyú és minimum 35 centiméter hosszúságú szalámmal lehetett nevezni. Tillmann Péter közölte, hogy közel hatvan mintát ízlelt meg a hat tagú, szakmai zsűri. Annyi bizonyos, hogy Baranya megkérdőjelezhetetlen stifolder nagyhatalom. Hiszen a két Tolna megyei – egy bátaapáti és egy kaposzsekcsői – induló kivételével az összes többi versenyző Baranyában gyártja ezt az ízletes terméket. Dombi Ildikó több mint tíz éve visszatérő vendége a fesztiválnak. Az immár nyugalmazott húsipari szakember, aki az ágazati üzemekben vezető tisztségeket töltött be, ez alkalommal is a stifoldereket bíráló zsűri elnöke volt. Bíráló társaival együtt azt tapasztalta, hogy a minőség most is jó volt, de azért nem múlta felül az ezt megelőző időszakot.

– Korábban, egy bizonyos egyensúlyi helyzet beállta után – remélem, talán a mi hatásunkra is –, alapvetően azt az élelmiszert kaptuk, amit szerettünk volna látni – mondta. – Azaz egy hagyományos, a család saját ellátásához szükséges, egyedi szájj szerinti, a gazda szíve-lelke beledásával készített stifoldert. Ez volt a lényeg, ezzel együtt a

repertoár összetételben, ízben, színben és illatban is mutathatott kisebb különbözőségeket. Mi, bírálók egybehangzóan vallottuk és valljuk most is, hogy szeretnénk ezen német földről származó, vastag kolbász készítményben fellelni a helyi, hagyományörző jelleget. Még akkor is, ha tudjuk, hogy a stifolder, például a paprika révén, nálunk kapott némi magyaros ízt is. Mostanság azt nyugtázzuk, hogy egyre kevesebben tartanak otthon állatot, ebből következően egyre kevesebben ismerik a húst, illetve azt a többféle alapanyagokat, amivel dolgoznak. Ezért a stifolder is, mint termék, kezd némileg elmenni a kereskedelmi irányba. Ezzel együtt, a mostani fesztiválon is akadtak kiváló készítmények.

Mint például a közösségdíjas stifolder. Ezt az elismerést a fekedei Merkl Róbert vehette át.

– Ahogy régen az öregek csinálták, úgy teszünk mi is, őrizve a hagyományokat – ismertette a „titkot”. – Már gyerekkoromban, tíz éves koromtól segítetttem ebben a családi munkában, kevertem kézzel a hús masszát. Amibe fokhagyma, só, bors, paprika kerül, kellő arányban.

Merkl Róbert kétségkívül tisztában van a jó arányokkal. Hiszen a 2018-as fesztiválon egyszerre ért el második helyezést és kapott közösségdíjat.

Eredmények:

1. helyezett: Harka István (Erdősmecke)
 2. helyezett: Kehlmann János (Erdősmecke)
 3. helyezett: Guszmann József (Palotabozsok)
- Különdíj: Merkl István (Pécsvárad)
Közönségdíj: Merkl Róbert (Feked)

Kisdiákok léptek fel az iskola jubileumi gálaműsorán

CIKÓ Százötven éve nyitotta meg kapuját Cikó községben az elemi iskola. Perczel Mór nevét felvéve ma is működik, neveli és oktatja tanulóit, meghozza elismerésre méltó módon, későbbi ismert, jeles személyiségeket bocsátva ki falai közül.

Ezt a megállapítást igazolják azok a tanúságtételek, melyek a június 3-i, péntek délutáni, jubileumi gálaműsorán hangzottak el felnőttként sikeres életpályát bejárt egykori diákoktól. A rendezvény a település művelődési házában fogadta az érdeklődőket, akik vastappsal nyugtázták: az iskolások, pedagógusaiak segítő közreműködésével, képesek olyan színvonalas és látványos műsort adni, ami egyaránt tartalmaz bécsi keringőt, német táncot, szóló koreográfiát, verset és hangszeres zenét.

A közönséget Hernerné Szóts Hajnalka igazgató köszöntötte. A 7. osztályosok produkciója után Molnár Józsefné, Cikó polgármestere emlékezett meg a 2019-ben elhunyt Illés István, volt iskolaigazgatóról, a község posztumusz díszpolgáráról, akinek tiszteletére a jubileum napján emléktáblát avattak az oktatási intézményben. Illés István 1952-ben született Cikón, ide járt általános iskolába is. A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban érettségizett 1970-ben, majd 1978-ban, a Pécsi Tanárképző Főiskolán megszerezte a matematika tanári diplomáját. 1999-ben az Egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán a számítástechnika tanári diplomáját vehette át. 1994-ben pályázattal lett a Cikói Általános Iskola igazgatója, 2010-ig, nyugdíjazásáig látta el ezt a feladatot.

– Az iskola pedagógusai mindig jó szívvel emlékeznek arra, hogy mennyire szívén viselte az iskola sorsát. Bármikor bizalommal fordulhattak hozzá, azonnal megoldást keresett a problémáikra – hangsúlyozta a polgármester, aki a díszpolgárságot igazoló kitüntetést az özvegynek, Illés Istvánnénak adta át. A másfél évszázados múltra a frissen megjelent, 150 éves a mi iskolánk című, jubileumi évkönyv is emlékeztet.

Önzetlen és összetartó emberek

Az ünnepségen Biró Jánosné, Glöckner Jakab és Zsalakóné dr. Studer Krisztina is felelevenítette egykori, cikói általános iskolás emlékeit. Utóbbi vendég, aki a Bonyhádi Járási Hivatal vezetője, egyebek mellett ezt mondta: – A sok élményen és emléken kívül olyan tudásra tettem szert, amire később felsőbb iskolás éveim során tudtam alapozni. Emellett máig tartó baráti kapcsolataim alakultak ki, ezen barátaimra akkor is számíthatok, amikor a legnagyobb szükségem van rájuk. Ahogyan a könyvben (*a jubileumi évkönyvben – a szerk.*) is írtam, köszönettel tartozom akkori tanáraimnak, hogy elindítottak a nagybetűs életbe!

Úgy gondolom, hogy Cikó település az intézményeivel együtt az igazán szerethető falvak közé tartozik. Kívánom, hogy mindannyian legyünk büszkéek településünkre, a település és intézményei szépüléséért, fejlődéséért, kultúrájért, hagyományai megőrzéséért tenni akaró személyekre és arra, hogy a községet önzetlen és összetartó emberek lakják.

A cikói kisdiákok színvonalas, látványos műsort adtak a gálán

Molnár Józsefné (jobb oldalon) adta át Illés Istvánnénak a kitüntetést

Hernerné Szóts Hajnalka és Zsalakóné dr. Studer Krisztina

Belekóstolt a közönség a rétesfesztiválba

BÁTASZÉK Két év kényszerszünet után június 5-én, vasárnap ismét várta a közönséget a Bátaszéki Pünkösdi Rétesfesztivál. A sorban az immár kilencedik találkozót két helyi szerveződés egymással karöltve rendezte, nevezetesen a Bátaszéki Német Nemzetiségi Egyesület és a Bátaszékért Marketing Nonprofit Kft.

Frissen sült rétesek kínálták magukat
Fotó: Ócsai Krisztina

A lelki erősödést a Nagyboldogasszony Római Katolikus Plébániatemplomban délelőtt tíz órától tartott pünkösdi szentmise szolgált, Kürtösi Krisztián atya celebrálásával.

– Szép, felemelő misén vehettünk részt, melynek végzetével elénekeltük a magyarországi németek himnuszát is – mondta el a lapunknak Kardos Gábor, az egyesület elnöke.

Maga a fesztivál délután három órakor kezdődött a piactéren, ahol vidám hangulat, vásári forgatag és a frissen sült rétesek csábító illata fogadta a látogatókat. A nagyérdeműt ugrálóvár, arcfestés, csillámtetoválás és kulturális rendezvények sora szórakoztatta. A hamelni patkányfogó című mese interaktív előadásával a Deutsche Bühne Ungarn művészei arattak sikert. De ugyanígy nagy tapsot kapott a Bátaszéki Óvoda német nemzetiségi csoportja, a Bátaszéki Ifjúsági Fúvószenekar, a Bátaszéki Felvidék Néptánc Egyesület, a Bátaszéki Heimat Német Nemzetiségi Táncscsoport, a

Glück Auf Nagymányoki Német Hagyományörző Egyesület, valamint a somberek Ulrich Trió is.

A rendezvény jellegéből következően azonban most is a különböző rétesek iránt mutatkozott kiváltképp nagy érdeklődés. A német egyesület mellett a Felvidék Néptánc Egyesület és egy dunaföldvári házi rétes készítő kínálta finomabbnál finomabb süteményeit.

– Mi, németek túrós, mákos és grízes-káposztás rétest készítettünk – adott tájékoztatást Kardos Gábor. – Az első kettő mindig nagy kedvenc, az ugyancsak ízletes harmadik pedig német jellegzetesség.

A helyi iskola konyháján készült, több ezer darab sütemény egy részével a szervezők a fellépőket vendégelték meg, a többit pedig jutányos áron kínálták a vendégseregnek. Talán mondanunk sem kell, hogy ez alkalommal is valamennyi édes csemege maradéktalanul elment.